

השובל לגן עדן

רונית שובל, ילידת באר שבע, מנכ"לית עמותת "עדן", המפעילה שתי פנימיות טיפוליות לנערות וילדים, יוזמת ומפעילה מיזמים חברתיים עסקיים הכוללים 50 עובדות ופועלת למיצובם. שובל ניהלה את פנימיית "עדן" בקיבוץ כרמיה, כאשר הנערות שמגיעות לפנימייה הן בגילאי 12-18. כאלה שחוו פגיעות בסביבה שלהן והיה להן את האומץ למרוד וללא להסכים שהפגיעה תימשך. כל הנערות בפנימייה מגיעות על רקע תסמיני פוסט טראומה מורכבת, עקב פגיעות מיניות, פיזיות ושאר נסיבות מורכבות לאורך הילדות. מאז ההקמה של הפנימייה ב-2005, יותר מ-900 נערות עברו תהליך טיפולי במסגרתה. ובימים אלה שובל מתחדשת בהקמת מרכז "ג'נסיס" GENESIS לשוויון מגדרי בקיבוץ דורות, בנוסף על הקליניקה בביתה בקיבוץ משמר הנגב. רונית בוגרת תארים אקדמאיים ועשרות קורסים והכשרות למכביר וכמובן מרצה בחסד בעצמה המעבירה סדנאות לצוותים המטפלים בנערים ונערות בסיכון תוך שימוש במודל דיאלקטי התנהגותי ייחודי לטיפול פנימייתי בנערות שפיתחה בעצמה. אנחנו זן נדיר

ל

כ"פמינסטית מזרחית" ואשר כל מה שהיא נוגעת בו הופך לזהב. עו"ס רונית שובל הינה פורצת דרך בהקמת מיזם ענק חברתי חדש "ג'נסיס" GENESIS (ראו מסגרת) לשוויון מגדרי ופועלת ללא לאות למען התחדשות וצמיחה. רונית שובל נולדה בבאר שבע, באוגוסט 1967. בת שניה להוריה, ארבעה ילדים בסך הכל. אם לארבעה ילדים - יעל ויובל מנישואיה לפביאן, גיא ויונתן מהזוגיות עם רותי. בצבא שירתה כמכשירנית אופטית במחלקת אופטרוניקה, מחנה נתן, במקביל להכרתה כספורטאית מצטיינת כשחקנית כדורעף.

השכלה בת תארים רבים ועשרות הכשרות

השכלתה המקצועית הענפה של שובל כוללת תארים אקדמאיים, השתלמויות, הכשרות וקורסים למכביר: תואר שני (מוסמך) בעבודה סוציאלית באב"ג; קורס בטיפול דיאלקטי התנהגותי (DBT) בהפרעת אישיות גבולית - התכנית הישראלית לטיפול התנהגותי קוגניטיבי בע"מ, בחסות אוניברסיטת בר אילן; תכנית תלת שנתית בטיפול משפחתי וזוגי בגישה אינטגרטיבית - המחלקה לעבודה סוציאלית, אב"ג; תואר ראשון (בוגר) נוסף בעבודה סוציאלית, לימודי הסבה אב"ג; תואר ראשון (בוגר) דו-חוגי במדעי ההתנהגות וחינוך אב"ג; קורס הדרכת סטודנטים - המחלקה לעבודה סוציאלית, אב"ג; מגוון קורסים במסגרת עבודתה כעו"ס בנוער וצעירים, אגף הרווחה באר שבע. בין השנים: טיפול באומנויות; טיפול קבוצתי; פסיכודרמה; קלפים טיפוליים ועוד ועוד.

עד כמה עזרו לך בדרך הארוכה הלימודים האקדמאיים וההשתלמויות שעברת (ושכינסת בעצמך) לאורך השנים?

"אני תמיד טוענת שלימודים הם חשובים מאוד, הם הבסיס לכל מה שאני עושה. המודל הטיפולי

שפיתחתי ב"עדן" (ראו להלן) משקף למעשה את סך כל הלימודים והידע שצברתי, יחד עם הניסיון כמובן."

ניסיון תעסוקתי

משנת 2013 שימשה שובל כסמנכ"לית עמותת "עדן".

עמותת "עדן" מפעילה שתי פנימיות טיפוליות לנערות וילדים, יוזמת ומפעילה מיזמים חברתיים עסקיים. במסגרת תפקידיה, ניהלה בפועל את העמותה שמעסיקה כ-50 עובדות, פועלת למיצוב העמותה ככזאת הפועלת למען נערות נשים וילדים ומטמיעה תהליכי עבודה על פי יעדים ותכנית עבודה, פועלת לקידום פרויקטים שיאפשרו הפצה והטמעה של המודל הטיפולי המשלב בין הגישה הפמיניסטית לעקרונות ה-DBT שפותח בפנימייה.

בין השאר שימשה שובל כמנהלת הרשות העירונית למלחמה בסמים בבאר שבע. במסגרת תפקידה זה, קיבלה את ארצי לעובד המצטיין מטעם הרשות הלאומית למלחמה בסמים.

זאת ועוד, שימשה עו"ס ביחידה לנוער וצעירים, אגף הרווחה, עיריית באר שבע; טיפול פרטני בבני נוער ובני משפחתם, התערבות ארוכת טווח והתערבות במצבי משבר, טיפול קבוצתי וכן ייזום והובלה של פרויקטים לבני נוער בסיכון (הקמת מרכז קהילתי טיפולי לבני נוער בנחל עשן, הפקה של כנס ארצי וכו'); עבודה ביחידה לטיפול משפחתי של אגף הרווחה, עיריית באר שבע. טיפול משפחתי בליווי הדרכה פרטנית וקבוצתית; מאמנת כדורעף בבאר שבע, ערד ומיתר לנערות ונשים. מאמנת נבחרת ישראל ילדות.

מתי הוקמה פנימיית "עדן" ולאיה חתך אוכלוסייה וגילאים של נערות במצוקה היא נועדה?

"הפנימייה הוקמה בשנת 2005 על ידי שירלי קציר המנכ"לית הקודמת של העמותה. אני הגעתי לפנימייה בשנת 2007 לאחר שנתיים משבריות מאוד בתוכה, אז היו בפנימייה 10 נערות ובית אחד. היום הפנימייה מונה כ-60 נערות שמתגוררות בחמישה בתים. הפנימייה נבנתה כרצף טיפולי ייחודי שמתחיל ב"בית אסיף", שהוא בית הקליטה ומסתיים בבית

כמנהלת הרשות העירונית למלחמה בסמים בבאר שבע בזמנו, קיבלה אות ארצי לעובד המצטיין מטעם הרשות הלאומית למלחמה בסמים. רונית שובל

”

אני מגדירה את עצמי כפמיניסטית מזרחית, וכואבת כל אישה וגבר שנרתעים מהרעיון החשוב הזה. ככל שיותר נשים וגברים יפעלו למען הרעיון הזה, יהיה לנו עולם טוב יותר.”
עו”ס רונית שובל

להצליח לשבור את המעגל הזה. לפתוח יותר אפשרויות בפני הצעירות האלו, כדי שלא תיפולנה שוב למצוקה ולהתנהגויות מסכנות. לקדם אותן לעבודות מכניסות יותר שיאפשרו להן רווחה כלכלית, לעזור להן לתכנן את ההתפתחות המקצועית שלהן, להתפנות לחשוב על השכלה, ולבנות את החיים שלהן ושל המשפחה העתידית שלהן על בסיס איתן יותר.”

לאן הגיעה הכי רחוק בוגרת פנימיית עדן?

”רוב הנערות שלנו מסיימות 12 שנות לימוד ובגרויות, מתגייסות לשירות צבאי/לאומי, הרבה מהן ממשיכות ללימודים או מתברגות ומשתלבות בחברות עסקיות. אבל הגישה שלנו ב”עדן” זה שכל אחת מהנערות צריכה לייצר לעצמה את החיים שהיא רוצה, אז קשה למדוד את זה. לכל אחת מהנערות שלנו יש חלומות אחרים ושאיופות אחרות, אז מה נחשב כ”להגיע

סמים, שוטטות, התרועעות עם גברים, זה לא קורה סתם. בדרך כלל זה סימן שקרה אירוע טראומטי או מספר אירועים כאלו בילדות. ההתנהגויות שנקראות ‘מסכנות’ הן בסך הכל הכלים שיש לנערה הזאת כדי להראות שהיא במצוקה. בשלב הזה בדרך כלל הרווחה מתערבת ומחפשים לנערה מסגרת. פעמים רבות הנערות האלו מופנות אלינו, כי פנימיית “עדן” כבר מוכרת ברשויות הרווחה כגוף שמצליח לעזור לנערות נפגעות טראומה.”

מה קורה כאשר הן מגיעות לגיל 18? “חלקן מתגייסות, חלקן הולכות לשירות לאומי וחלקן למכינות.”

כשהנערות מגיעות לגיל 18, הרווחה מפסיקה לתמוך בקיום שלהן בפנימייה. רוב מלאות בכוחות מהתהליך הטיפולי שעברו אצלנו לשלב הבא בחיים שלהן. לרוב הן בוחרות להמשיך לשירות צבאי, שירות לאומי או מכינות. האתגר האמיתי מגיע עם סיום המסגרות האלו והצורך שלהן לעבור לשלב הבא בחיים שלהן: השתלבות בשוק התעסוקה.”

”וזוה האתגר שלנו עכשיו כעמותה:

הבוגרות. בנוסף העמותה הקימה בית ספר, גם הוא בקיבוץ כרמיה עבור הנערות בשיתוף תכנית “הילה” של משרד החינוך.”
”הנערות שמגיעות לפנימייה הן בגילאי 12-18. כאלה שחוו פגיעות בסביבה שלהן והיה להן את האומץ למרוד וללא להסכים שהפגיעה תימשך. כל הנערות בפנימייה מגיעות על רקע תסמיני פוסט טראומה מורכבת, עקב פגיעות מיניות, פיזיות ושאר נסיבות מורכבות לאורך הילדות. הנערות מגיעות מכל קשת האוכלוסייה, לצערנו פגיעות מיניות ואחרות הן לא נחלתה של אוכלוסייה מסוימת, הן קורות בכל מקום ובכל מצב סוציו-אקונומי. מאז ההקמה של עדן ב-2005, יותר מ-900 נערות עברו תהליך טיפולי ב”עדן”.

כיצד איתרת את הנערות ומהיכן הן מגיעות מרחבי הארץ?

”הן מופנות אלינו דרך לשכת הרווחה בעיר בה הן גרות. הנערות מגיעות מכל רחבי הארץ, חלקן מגיעות בצו רווחה, חלקן עקב פנייה של ההורים. זה בדרך כלל קורה אחרי שההורים או הרווחה מרגישים שאין להם כלים לעזור לנערה. יום אחד נערה מתחילה להראות סימני מצוקה: שימוש באלכוהול,

לרחוק?" להצליח בקריירה? להתפרסם? להפוך לאמנית? להיות אמא? אנחנו רוצות שכל אחת מהן תהיה מאושרת ותמצא את הדרך שלה ואנחנו מרגישות שברוב המקרים התהליך בעדן עוזר להן להגיע לשם."

האם אחת מהנערות תסכים לענות על מספר שאלות אישיות עבור "ברנדה"...
 "בהחלט! שמי רוזי, בוגרת פנימיית "עדן". צוות הפנימייה העניק לי הרבה ביטחון ותחושת שייכות, רכשתי הרבה חברות טובות וכמה מהן גם נשארו חברות חיים שלי. בחיים לא אשכח את יעל פרידמן, הרכזת שהייתה לי. היה קשר מיוחד עם רונית שובל מנכ"לית העמותה, הרגשתי שרונית יודעת "לקרוא אותי" ואת מה שאני מרגישה, הרגשתי שאני יכולה לבוא ולפנות ותמיד תהיה לי אוזן קשבת".
 "אני זוכרת סיטואציה שהייתה בין המשמעותיות בחיים שלי:
 הרגשתי אשמה מטורפת על כל מיני סיטואציות בחיים שלי ורציתי להיות לבד. רציתי שקט. יצאתי מהפנימייה, התיישבתי בקיבוץ כרמיה על הדשא ורונית ניגשה אצלי ודאגה לי מהשנייה הראשונה. אני מרגישה שעברתי תהליך מטורף ב"פנימוש".
 בגדול הבנתי מה אני רוצה מעצמי! קיבלתי את כל הכלים שנערה בגילי הייתה צריכה לקבל ומעבר לזה".
 "עד היום הכלים הללו מלווים אותי

בפנימיית "עדן" הנערות רוכשות מיומנויות שעוזרות להן לנהל באופן יומיומי את תסמיני הטרואמה כדי שהם לא ינהלו את החיים שלהן. הן לומדות לראות את המורכבות בדברים ולא לראות את העולם ב"שחור ולבן"

ופוגשים אותי בסיטואציות בחיים. אני מודה בעיקר על הקבלה, על ההבנה שרוזי כנערה הייתה שיקבלו אותה, שיעזרו לה להבין מי היא וכמה כוחות יש לה.

אני מודה על כל רגע שהייתי צריכה והיו שם בשבילי".

"כמו בכל מקום יש אכזבות, אז לי לא היה משהו ספציפי אלא כל פעם שאשת צוות הייתה עוזבת, הייתי מתאכזבת מחדש. היו דברים שפתחתי ודברים שבחרתי לשמור לעצמי. בעבר הייתי חשה אשמה גדולה מאוד והיום אני יודעת שהכל בסדר ואני לא אשמה במשוליים של העולם מולי. אני מכירה הרבה נערות שנפגעו ואני חושבת ש"פנימוש" נותנת לכל נערה מקום ואת הזמן שלה וכמובן שעוזרת לה".

"לקראת השנה הבאה של התחדשות, אתחיל בלאחל לצוות "עדן" היקרות, קודם כל שנה של בריאות נפשית ופיזית, שנה שבה הן מצליחות בכל מה שהן רוצות, שנה של פרנסה, של אהבה והרבה של תקווה. אאחל לנערות המושלמות שיש ב"פנימוש" קודם כל הרבה הרבה שמחה. שמחה נותנת כוח. אמשיך ואאחל לנערות המדהימות שתמשכנה ללכת בדרך שלהן ותדענה לקבל את העזרה והגבול בזמן הנכון".

"אני יוצאת לשנה חדשה לגמרי הרבה שינויים ומצופה לי הרבה התמודדות. המוטו שלי הוא "את עושה הכי טוב שלך בכל רגע נתון" - מאמינה שלא משנה מה אני עושה זה הכי טוב שיכלתי באותו הרגע. אני משתדלת לא לחשוב רחוק מידי

מעוניין לשמוע את הסיפור שלי?
 כשנכנסתי לעולם הנדל"ן מתוך תשוקה למקצוע והגשמת החלומות שלי, ידעתי שהמקום שהכי נכון להיות בו זה רי/מקס. מאז אני

מצטיין כל חודש

RE/MAX

☎ *4956

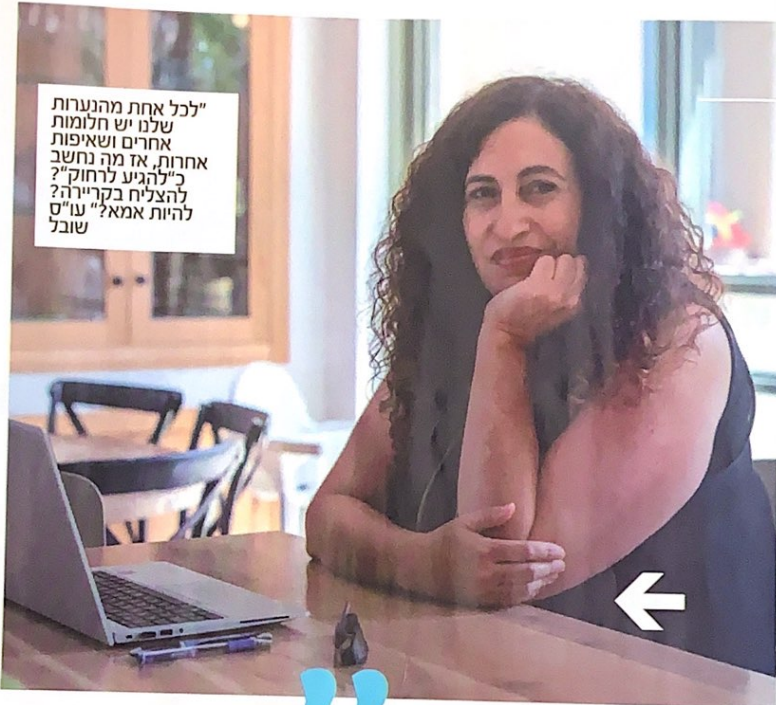
אלון אלון

מרכז GENESIS

ג'ניסיס הוא מרכז חברתי שמוקם בימים אלה ממש - של התחדשות ופריחה - כדי לעזור לעוד נשים לעבור תהליך של שינוי בחיים שלהן. בג'ניסיס תוכלנה להיעזר גם נשים מאוכלוסיות רווחה וגם נשים מהציבור הכללי. כמו כן יופץ המודל הטיפולי שפיתחה רונית שובל כדי שעוד ארגונים שעובדים עם נשים וצעירות נפגעות טראומה יוכלו לעבור תהליך משמעותי. תוקמנה תכניות שתגברנה את המודעות להבניות החברתיות שמונעות מנשים לחיות בכל מעגלי החיים שלהן: במקום העבודה, בזוגיות, בבחירת מקצוע לימודי או בשלב רגשי שבו היא צריכה שינוי.

גם הרצון להקים את המרכז בנגב איננו מקרי: ג'ניסיס עומד להיות מרכז ראשון מסוגו בישראל במטרה להוות מודל להקמת מרכזים נוספים בארץ ובעולם. מהנגב תצא הבשורה ותוכיח איך אפשר לעשות זאת אחרת!

"לכל אחת מהנערות שלנו יש חלומות אחרים ושאיפות אחרות, אז מה נחשב כ'להגיע לרחוק'?"
להצליח בקריירה?
להיות אמא? עו"ס
שובל

מה דעתך על שוויון הזדמנויות לנשים וניפוץ "תקרת הזכוכית" הכרוך בו? "שחבל שעדיין יש תקרות זכוכית שצריך לנפץ!"

מהעובדה שפגיעה מינית מתרחשת בתוך יחסים של כוח, וכיום לצערנו גברים מחזיקים בהרבה כוח ופריבילגיות שנותנים להן את הגיבוי החברתי לנצל את הכוח שלהם ולהפעיל אותו על מי שיש להן פחות כוחות להתנגד. ככל שלנשים יהיו יותר משאבים וחלוקת הכוח בחברה תהיה צודקת יותר, ככה יהיו פחות פגיעות מיניות."

ספרי על עמותת "עדן" שבמנכ"ל לותר.

במהלך התקופה שלי בעמותת עדן התשוקה שלי הייתה לייצר דרך לעמותה ובפרט פרקטיקה סדורה לטיפול בנערות ובנשים. למדתי המון, גם מתוך ניסיון השטח בעבודה עם הנערות וגם מספרות מקצועית עד שיצאתי את מודל "עדן", שהיום אני יכולה להגיד בלב שלם שעובד. המודל משלב בין תפישת עולם חברתית לבין שיטה טיפולית שנקראת DBT (טיפול דיאלקטי התנהגותי) והגישה המוטיבציונית היום יש לנו פנימייה ובית ספר שעובדים לפי מודל טיפולי סדור. יש תאוריה, יש פרקטיקה והצוות כל הזמן עובד השתלמויות והכשרות ומתוך זה צמח ג'ניסיס."

כדי שהם לא ינהלו את החיים שלהן. הן לומדות לראות את המורכבות בדברים ולא לראות את העולם ב'שחור' ו'לבן', לומדות לתת אמון באחרים, להיות קשובות לעצמן, לרצונות ולתחושות שלהן, לווסת את הרגשות שלהן, להתמודד טוב יותר עם לחץ, להיות אסרטיביות ולעמוד על שלהן אבל גם להתפשר כשצריך. הן לומדות להציב לעצמן יעדים ולחזור להגשים אותם. כל נערה שיוצאת מעדן מחוזקת לעולם, עם תקווה ודרך, שרכשה מיומנויות שעוזרות לה ועושות את החיים שלה טובים יותר, היא מבחינתנו סיפור הצלחה. כישלון קורה כשנערות לא מצליחות לקבל עזרה, כשהן מסרבות לעבור תהליך, כשהן ממשיכות לאורך זמן לא להאמין בעצמן ובאחרים ולכן לא מתמסרות לתהליך הטיפולי.

רונית, מהיכן את מגייסת את תעצומות הנפש לטפל בנערות שאינן מכירה קודם שחוו דיכוי ואלימות?

"דיכוי ואלימות הן בעיה קשה שקיימת בחברה שלנו והן מנת חלקן של נשים רבות. אני לא רואה בזה תעצומות נפש אלא שליחות שנתנת לי כוח!"

האם ישנן בנות שנפגעו על ידי בנות אחרות?

"כן. אבל פחות. אי אפשר להתעלם

ולהיות ברגע של הדבר. בבדול רוצה להתחיל ללמוד הידרותרפיה, לעבוד ולממש את עצמי ואת היכולות שלי." "אגיד לסיכום תודה רבה לכל מי שלקחה חלק בתהליך המדהים שעברתי. לכל אם בית, מדריכה, שינשוניות (שנת שירות), לכל מי שחלק מ'עדן' הייתה ועוד תהיה. אגיד תודה לחברות שלי שנתנו לי פוש בכל רגע שהייתי צריכה ועלי." "ועלי!"

רונית, מה מוגדר לבורגת הפנימייה סיפור הצלחה ויהי נחשב כמסתיים ככישלון?

"לא מסתכלים במובנים של הצלחה וכישלון אלא ממסגרים את זה כתהליך. לכל אחת יש את הדרך והתהליך שלה לעבור. סיפור הצלחה הוא כל סיפור של נערה שבעקבות התהליך שלה ב'עדן' השתפרה איכות החיים שלה. אם ב'עדן' היא הבינה שהיא לא אשמה במה שקרה לה, שמגיע לה לחיות חיים טובים, והיא עכשיו פועלת כדי לייצר לעצמה חיים שהיא רוצה לחיות אותם, מבחינתנו זה תהליך מוצלח. ב'עדן' הנערות רוכשות מיומנויות שעוזרות להן לנהל באופן יומיומי את תסמיני הטראומה

"אני פועלת בתוך מטה של נשים חזקות שכולן פועלות במרץ כדי לגרום לחזון הזה להתגשם". רונית

רוזי, נערה בוגרת פנימיית "עדן": "רונית לי ניגשה אלי ודאגה לי מהשנייה הראשונה. בגדול הבנתי מה אני רוצה מעצמי! קיבלתי את כל הכלים שנערה בגילי הייתה צריכה לקבל ומעבר לזה. עד היום הכלים הללו מלווים אותי ופוגשים אותי בסיטואציות בחיים"

ספרי על מרכז ג'נסיס GENESIS לשוויון מגדרי.

עמותת "עדן" השיקה בימים אלה פרויקט מימון המון חדש להקמת מרכז לשוויון מגדרי במקום לא צפוי - קיבוץ דורות בנגב. הקמת ג'נסיס מטרתה להיות מרכז בו תתקיימנה תכניות, סדנאות, הכשרות ופעילויות בו נשים תוכלנה להיפגש, לשתף באתגרים שעיימן הן מתמודדות וללמוד באופן מעשי ופרקטי איך אפשר לפעול לקידום שוויון מגדרי.

האם קמפיין גיוס ההמונים נמשך מעבר לתאריך היעד, לאחר שעמדת בו?

קמפיין גיוס ההמונים היה קמפיין מאוד מוצלח. כמעט 500 אנשים פרטיים הבינו את החשיבות בהקמת מרכז ג'נסיס והחליטו לקחת חלק במיזם המדהים הזה. הצלחנו לגייס 450,000 שקלים, שזהו הסכום הראשוני שהיינו זקוקות לו להקמת המרחב הפיזי בקיבוץ דורות.

ערוץ הקיבוץ

הפנימיה, המרכז וביתן הפרטי והקליניקה - ממוקמים כולם בשלושה קיבוצים: כרמיה, דורות ומשמר הנגב בהתאמה - האם מבנה הקיבוץ מהווה קרקע פוריה לפעילות מזן נדיר זה?

"המציאות היא שקרקעות עדיין נמצאות בידי הקיבוצים, ולכן אין לנו הרבה אפשרויות. הפנימיה של הנערות ממוקמת בכרמיה, ויש לכך יתרון משהו במרחק מהעיר."

מהו "אני מאמין" שלך?

"שאנשים נולדים טובים והחיים מקלקלים אותם, שכולן רוצות טוב לעצמן, שהאפליה על רקע מגדרי היא רעה חולה ושפגיעות

עצמה. למשל מגל גברעם, כוכבת הרשת שיצאה באומץ נגד עוולות המשטרה, צעירה ואמיצה. הלואי ויהיו עוד רבים כמותה!"

על מה את מתחרטת?

"לא מתחרטת על כלום, מאמינה שבכל רגע נתון אנחנו עושות הכי טוב שיכולות, וגם אם זה לא היה מוצלח כנראה שלא יכולנו לעשות אחרת."

מהו הרגע המאושר בחיך?

"אושר הוא לא רגע אחד, אלא רצף של רגעים. אני חושבת שקודם כל הלידה של הבת הבכורה שלי יעלי והגידול שלה, הזוגיות שלי עושה אותי מאושרת. כל נערה שחייה שינו כיוון ומצליחה לעשות טוב לעצמה עושה אותי מאושרת."

משאלת לב / חלום?

"עולם בלי אלימות ופגיעות מיניות!"
נהה כי כן, כמו מטוס סילון המשרטט שובל לבן בשמיים, כך רונית שובל שואפת להגיע כמה שיותר רחוק, כאשר מבחינתה אפילו השמיים אינם הגבול!

מיניות הן פיגוע חברתי קשה והן תוצאה של האפליה הזו. עולם שבו כל אחד ואחת יוכלו לחיות את עצמם, ללא קשר למגדר ממנו הן. הוא, הוא עולם מתוקן, מאפשר, וכזה שתהיה בו פחות אלימות בכלל ואלימות מינית בפרט. זה העולם שאני חולמת עליו."

מהו ה"קול הפנימי" המנחה אותך לאורך השנים?

"תשוקה עזה לעשות תיקון לאלה שהחיים לא האירו להן פנים וידיעה עמוקה שהן לא שוות פחות אלא רק קיבלו פחות הזדמנויות. אני רוצה לייצר עבורן תשתיות והזדמנויות. מודל "עדן" שפיתחתי הוא פלטפורמה נהדרת לזה."

מה דעתך על שוויון הזדמנויות לנשים וניפוץ "תקרת הזכוכית" הכרוך בו?

"שחבל שעדיין יש תקרות זכוכית שצריך לנפץ."

מה יהיה משפט הפתיחה בספר הביורפי על חיך?

"נולדה מלאה באמביציה ושאיפות וכל ההתמודדויות והקשיים בחייה היו מנוף לעשייה חברתית משמעותית."

ממי את מקבלת השראה?

"אני מקבלת השראה מכל אישה שמצליחה לחיות את חייה קרוב אצל